

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență privind instituirea unor scheme de ajutor de stat și de minimis pentru relansarea sectorului cultural

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Pandemia COVID-19 reprezintă un șoc major pentru economia globală și implicit pentru economia națională. În acest context, sectorul cultural a fost una dintre cele mai puternic afectate ramuri ale economiei naționale. Întrucât majoritatea sectoarelor culturale se bazează pe activități care necesită interacțiunea cu publicul, restricțiile necesare și aprobate în timpul stării de urgență și în timpul stării de alertă au creat mari dificultăți la nivelul operatorilor culturali de a-și desfășura activitatea economică.

Având în vedere faptul că în baza Decretului nr. 195 din 16 martie 2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, a Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, a Hotărârii Guvernului nr. 394/2020 privind aprobarea instituirii stării de alertă la nivel național și a măsurilor care se aplică pe durata acestora pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 au fost stabilite restricții de funcționare pentru operatorii economici care își desfășoară activitatea în domeniu (librării, cinematografe, instituții de spectacole și concerte etc.), restricții ce au constat în suspendarea temporară a activității începând cu data instaurării stării de urgență, urmată de limitarea activității pe perioada stării de alertă pentru acțiunile culturale desfășurate în spații închise.

Măsurile obligatorii impuse de autoritățile competente au avut un impact negativ direct asupra întreprinderilor din sectorul cultural, ducând la suspendarea activității acestora din motive neimputabile lor.

Măsurile legislative privind un sprijin financiar acordat librăriilor și editurilor ar salva cultura scrisă română aflată în cea mai dificilă perioadă din punct de vedere economic din ultimii ani. Aceste segmente ale culturii se bazează pe interacțiunea autorilor, traducătorilor, editorilor, agenților literari cu publicul cititor. Soluțiile alternative și de distanțare socială nu pot înlocui nici pe departe interacțiunea umană în segmentul activ al culturii scrise, respectiv librăriile și editurile, acest fapt fiind dovedit clar de peste opt luni de la debutul pandemiei SarsCov-2. Cultura scrisă română are acum, mai mult ca oricând, nevoie de sprijinul statului român, având în vedere cele menționate.

Din cauza măsurilor necesare pentru reducerea răspândirii coronavirusului Sars-CoV-2, majoritatea evenimentelor și festivalurilor culturale planificate pentru anul 2020 au fost anulate, astfel industria organizatoare de evenimente a fost puternic afectată, infrastructura artistică fiind în pericol de colaps economic. În lunile iulie, august și septembrie ale anului 2019 au avut loc 5 evenimente cu mai mult de

	10.000 de participanți, 26 de evenimente cu un număr între 5.000 și 10.000 de participanți și aproximativ 640 de evenimente cu mai puțin de 5000 de participanți. În lunile iulie, august și septembrie ale anului 2020, au fost anunțate 107 evenimente culturale care nu s-au mai desfășurat din cauza restricțiilor impuse de măsurile luate de Guvernul României pentru diminuarea răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2. Anul 2021 stă în continuare sub semnul întrebării cu privire la posibilitatea desfășurării în condiții optime unor astfel de manifestări culturale. Conform informațiilor primite din partea operatorilor culturali din România, situația la momentul de față se prezintă astfel: • în cazul librăriilor, în anul 2020, acestea au înregistrat vânzări între 25% și 45% mai mici decât în anul 2019; • în cazul editurilor mici și medii au fost înregistrate vânzări cu circa 75 – 80% mai mici decât în 2019, iar în cazul editurilor mari, scăderea a fost de 20% comparativ cu anul 2019; • în cazul marilor festivaluri și evenimente culturale, toate au fost amânate pentru anul 2021. Din aceste motive, reprezentanți ai diferitelor domenii ale sectorului cultural au transmis Ministerului Culturii o serie de solicitări de sprijin. În acest context, reprezentanții Ministerului Culturii au avut o serie de consultări cu asociații și reprezentanții din domeniul cultural, în care a fost subliniată necesitatea și oportunitatea susținerii financiare a acestui sector.
1 ¹ . În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Schimbări preconizate	Pornind de la prevederile constituționale conform cărora accesul la cultură este garantat, în condițiile legii, și continuând cu rolul și atribuțiile Ministerului Culturii, precum și, luând în considerare faptul că sunt deja în vigoare măsuri de sprijin financiar care susțin costurile de subzistență ale entităților care activează în domeniu în perioada restricțiilor/limitărilor, Ministerul Culturii are în vedere lansarea și implementarea schemelor de ajutor de stat și de minimis pentru susținerea sectorului cultural care să atenueze efectele pandemiei și să sprijine reluarea vieții culturale, și, implicit, susținerea lanțului economic incident acestuia. Obiectivul schemelor de ajutor de stat și de minimis este susținerea sectorului cultural în contextul crizei provocate de COVID-19, pentru operatorii economici a căror activitate a fost afectată de răspândirea virusului SARS-CoV-2 sau a căror activitate a fost interzisă prin ordonanțe militare pe perioada stării de urgență sau îngrădite pe perioada stării de alertă.

Schemele de ajutor de stat și de minimis propuse sunt exceptate de la notificare către Comisia Europeană, fiind necesară doar avizarea Consiliului Concurenței și adoptarea acesteia printr-un act normativ la nivel național.

Prin schemele de ajutor de stat și de minimis se dorește susținerea întregului sector cultural, pentru ca acesta să reziste în perioada crizei și pentru a fi pregătit să repornească la capacitate maximă, imediat ce restricțiile cauzate de epidemia de COVID-19 sunt eliminate.

Având în vedere constrângerile bugetare existente, ajutorul financiar poate fi acordat direct doar operatorilor culturali aflați pe ultimul nivel al ecosistemului cultural, cei care prin natura activității lor livrează produsul cultural direct către public, urmând ca, prin condițiile stabilite în ghidul solicitantului, sprijinul financiar să se propage către toți actanții din sectorul cultural-creativ. În plus, Regulamentul CE nr. 651/2014 (art 53) obligă furnizorul de ajutor de stat să se asigure că activitățile finanțate îmbracă forma de proiect cultural viitor, destinat publicului. Potențialii beneficiari ai schemei de ajutor de stat vor elabora și prezenta un proiect cultural de aceeași natură cu cel desfășurat în 2019, pe care îl vor susține în 2021 sau 2022, în funcție de evoluția pandemiei și restricțiile în vigoare la momentul respectiv. Beneficiarii schemei de minimis vor utiliza sprijinului financiar nerambursabil pentru desfășurarea activității culturale curente.

Schemele de ajutor de stat și de minimis pentru susținerea sectorului cultural se aplică pe teritoriul României, iar Ministerul Culturii, prin Unitatea de Management a Proiectului este furnizorul și administratorul acestora.

Suma totală alocată Schemei de ajutor de stat pentru susținerea sectorului cultural, este de 161.200.000 lei și va fi suportată în proporție de 85% din fonduri externe nerambursabile (POC 2014-2020) și diferența de la bugetul de stat, din care 145.050.000 lei reprezintă buget alocat schemei de ajutor de stat, iar diferența reprezintă cheltuieli de management aferente gestionării și implementării Schemei de ajutor de stat pentru susținerea sectorului cultural. Schema cuprinde 4 măsuri, respectiv granturi pentru organizarea de festivaluri culturale, granturi pentru organizarea de evenimente culturale, granturi pentru librării și granturi pentru edituri. Numărul estimat de beneficiari ai ajutorului de stat este de aproximativ 700 operatori culturali.

Suma totală alocată Ajutorului de minimis pentru susținerea sectorului cultural, este de 212.750.000 lei și va fi suportată în proporție de 85% din fonduri externe nerambursabile (POC 2014-2020) și diferența de la bugetul de stat, din care 193.400.000 lei reprezintă bugetul alocat schemei de ajutor de minimis, iar diferența reprezintă cheltuieli de management aferente gestionării și implementării Ajutorului de minimis pentru susținerea sectorului cultural. Ajutorul de minimis va fi în sumă fixă forfetară de 8.000 euro/operator cultural și va fi utilizat pentru desfășurarea activității culturale curente. Numărul estimat de beneficiari ai ajutorului de minimis este de maxim 5.000 operatori culturali.

Metodologia de calcul a sumei forfetare are la bază veniturile totale ale populației medii lunare pe o gospodărie care au fost în anul 2019 de

	4790 lei (aproximativ 1.000 euro), conform Institutului Național de Statistică (https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/abf_2019r.pdf). Având în vedere faptul că starea de alertă a fost decretată pentru o perioadă de 8 luni, suma forfetară va fi constituită ca măsură compensatorie pentru beneficiarii ajutorului de stat pentru această perioadă, respectiv 8.000 euro. Astfel, pentru asigurarea punerii în aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, se aprobă includerea în bugetul Ministerului Culturii, a sumelor necesare pentru Schema de ajutor de stat pentru susținerea sectorului cultural, respectiv pentru Ajutorul de minimis pentru susținerea sectorului cultural. Totodată, pentru gestionarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea sectorului cultural și a Ajutorului de minimis pentru susținerea sectorului cultural, se suplimentează numărul maxim de posturi aprobat pentru Ministerul Culturii cu 10 posturi, cu încadrarea în bugetul alocat ministerului. Schemele prevăd categorii de cheltuieli eligibile prestabilite, ușor de monitorizat și clar delimitate procentual/valoric, astfel încât ajutorul financiar să se propage către toți operatorii din lanțul economic. Astfel, în cazul organizatorilor de evenimente culturale, banii primiți prin intermediul schemei de ajutor de stat vor putea fi utilizați exclusiv pentru cheltuieli de exploatare efectuate în mod real pentru proiectul cultural viitor, precum: onorariile pentru artiști și tehnicieni, închirierea de spații culturale, închirierea de scenotehnică, închirierea de logistică, costurile pentru promovare, creația, producția publicitară și difuzarea, securitatea, măsurile de prim ajutor și anti-Covid, foto-video. Conform aceluiași regulament european menționat mai sus, cuantumul ajutorului de stat va reprezenta 80% din valoarea totală a proiectului propus, urmând ca beneficiarii direcți să asigure o cofinanțare de 20%. Ministerul Culturii va acorda un avans de 70% din grant, restul de 30% urmând a fi primit după organizarea evenimentului propriu-zis, în baza deconturilor prezentate de către beneficiarii schemei de ajutor de stat. Acestea trebuie să ateste efectuarea cheltuielilor asumate în bugetul proiectului cultural pentru care au primit sprijin financiar nerambursabil. Ministerul Culturii, ca autoritate națională competentă are capacitatea de a urmări și verifica modul de utilizare a acestor fonduri, astfel încât să se asigure că plățile se efectuează cu destinația și în cuantumul stabilite, putându-se verifica inclusiv instrumente de plată sau extrase de cont. Astfel, ajutorul financiar nu va rămâne la beneficiarii direcți, ci se va propaga integral în sector, ajutând în mod semnificativ toți operatorii culturali din sistem.
3. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Rezultatele acestor măsuri vor avea ca
---------------------------	--

	efect menținerea în activitate a ONG-urilor și SRL-urilor sprijinite. Prin numărul mare de persoane implicate în sectorul cultural, corelat cu diversitatea de produse/servicii oferite, menținerea funcțională a sectorului reprezintă o cerință fundamentală pentru traversarea perioadei de influență a virusului SARS-CoV-2 precum și revenirea economică rapidă.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prin corelarea măsurilor adoptate cu cele prevăzute în Regulamentul CE nr. 651/2014 (art 53) și în Regulamentul Comisiei Europene nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și art. 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de minimis se asigură compatibilitatea măsurilor de ajutor de stat avute în vedere cu legislația europeană în domeniu. Schemele de ajutor de stat și de minimis propuse sunt exceptate de la notificare către Comisia Europeană, fiind necesară doar avizarea Consiliului Concurenței și adoptarea acestora printr-un act normativ la nivel național. De asemenea largă aplicabilitate a măsurilor oferă posibilitatea tuturor operatorilor culturali persoane juridice care au fost afectate în actualul context să beneficieze de facilitățile oferite
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Prezentul act normativ va avea impact pozitiv asupra mediului de afaceri prin facilitarea accesului la finanțare al SRL-urilor și ONG-urilor în scopul susținerii activității culturale curente dar și a proiectelor culturale viitoare.
21. Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
22. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Prezentul act normativ va avea impact pozitiv asupra IMM-urilor din sectorul cultural prin facilitarea accesului la finanțare al acestora în scopul susținerii activității culturale curente dar și a proiectelor culturale viitoare.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
(iii) transferuri între unități ale administrației publice						
(iii) Alte cheltuieli						
(iiii) Cheltuieli de capital						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri si servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor						
si/sau cheltuielilor bugetare						

7. Alte informații	Impactul financiar va fi pozitiv prin menținerea în funcțiune a ONG-urilor și SRL-urilor existente în sectorul cultural, situația actuală ducând spre o închidere masivă a acestora fără intervenția statului printr-un ajutor consistent.
--------------------	--

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) Se vor modifica prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014 -2020. b) Se vor elabora ghidurile solicitantului aprobate prin ordin de ministru.
11 Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații"	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice	Proiectul de act

locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită Avizul : -Consiliului Concurenței, -Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea si implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică și a fost afișat pe site-ul ministerului în data de2021.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Pornind de la aceste considerente, a fost elaborat prezentul proiect de **Ordonanță de urgență privind instituirea unor scheme de ajutor de stat și de minimis pentru relansarea sectorului cultural**, pe care îl supunem spre adoptare Guvernului.

BOGDAN GHEORGHIU,
MINISTRUL CULTURII

AVIZEAZĂ:

CRISTIAN GHINEA,
MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

RALUCA TURCAN,
MINISTRUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

ALEXANDRU NAZARE,
MINISTRUL FINANȚELOR

STELIAN-CRISTIAN ION,
MINISTRUL JUSTIȚIEI